

VIDEOLÄNKAR OCH LIVEBLOGGAR: EN RÄTTSSAL I FÖRÄNDRING

Lisa Flower

Sociologiska institutionen

Lunds Domarakademi, december 2022

Lisa.flower@soc.lu.se

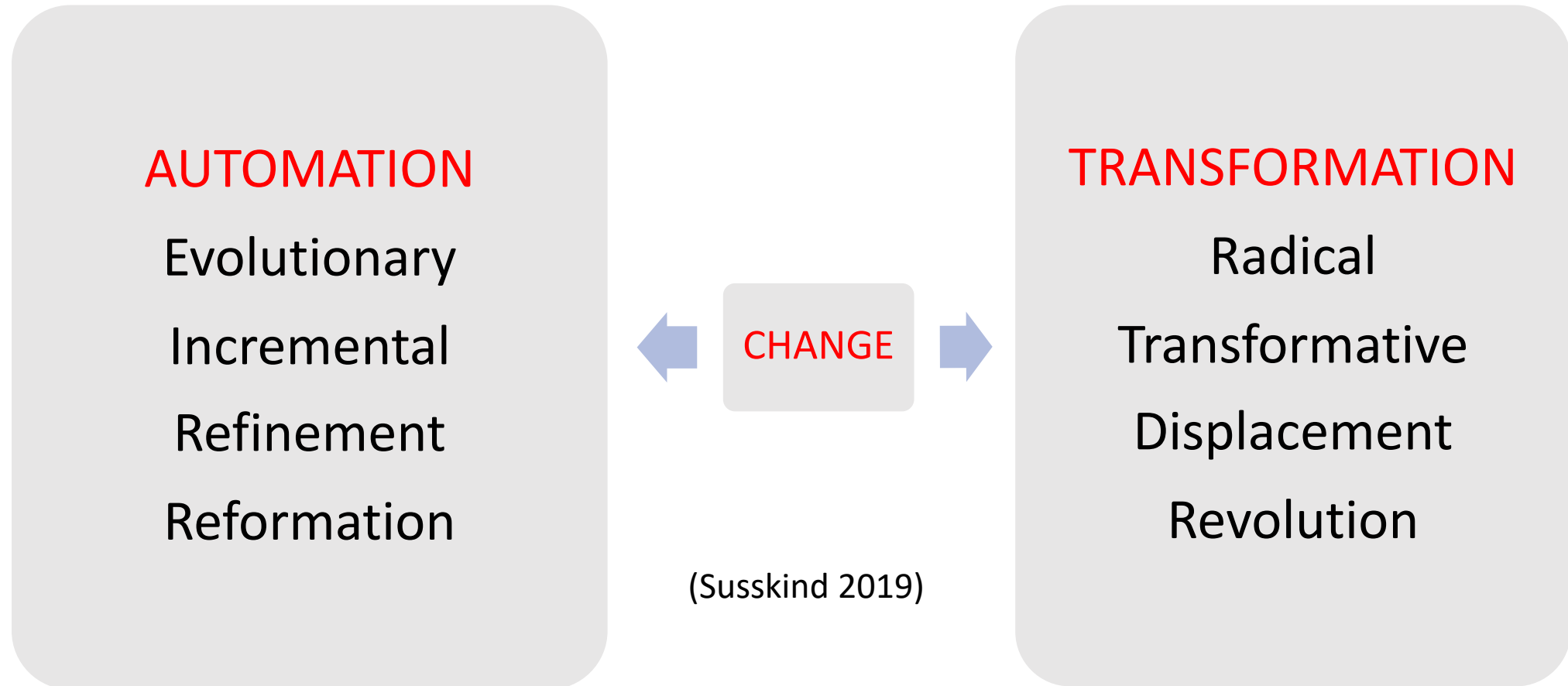
Nordic Research Council for Criminology
Nordiska Samarbetsrådet för Kriminologi

LUND UNIVERSITY

FORTE!

Bakgrund: The Digital Turn

Idag

Del I:

Hur påverkar digitalisering våra uppfattningar om domstolen och open justice?

Nyckelbegrepp:

- Socialkonstruktion
- Open justice

Del II:

Videolänkar i rättssalen: vad vet vi och vad behöver vi veta mer om?

Nyckelbegrepp:

- Ritualer
- Interaktioner
- Intrycksstyrning

sverigesdomstolar

Message

Follow

183 posts

3,162 followers

0 following

Sveriges Domstolar

Government organisation

Under 2019 fick du varje vecka träffa oss som jobbar i Sveriges Domstolar.

#sverigesdomstolar #domstolsjobb

www.domstol.se/jobb

Helsingborgs tingsrätt

1.2K followers · 0 following

Sveriges Domstolar

2.21K subscribers

Subscribe

HOME

VIDEOS

LIVE

PLAYLISTS

COMMUNITY

CHANNELS

ABOUT

Att vittna – du kan göra skillnad

7,881 views · 1 year ago

Varför är det viktigt att vittna i domstol?

Under en rättegång är många gånger vittnet den enda person som har sett och hört någonting på en brottsplats. Det kan vara helt avgörande för att domstolen ska kunna göra en rättvis bedömning.

Närmare 100 000 människor vittnar i domstol varje år. I denna ...
READ MORE

← **Domstolsverkets presstjänst**

3,673 Tweets

Following

Domstolsverkets presstjänst

@DV_press

Information och nyheter från Sveriges Domstolar. För frågor kring enskilda mål och ärenden kontakta aktuell domstol. domstol.se/hitta-domstol/

📍 Jönköping, Sverige 🌐 domstol.se 📅 Joined August 2016

62 Following 4,262 Followers

Från *google mistrials* till *Facebook mistrials* (och marknadsföring): Vart är vi på väg?

The New York Times

U.S.

WORLD U.S. N.Y. / REGION BUSINESS TECHNOLOGY SCIENCE HEALTH SPORTS OPINION

POLITICS WASHINGTON EDUCATION

As Jurors Turn to Web, Mistrials Are Popping Up

By JOHN SCHWARTZ
Published: March 17, 2009

Last week, a juror in a big federal drug trial in Florida admitted to the judge that he had been doing research on the case on the Internet, directly violating the judge's instructions and centuries of legal rules. But when the judge questioned the rest of the jury, he got an even bigger shock.

PRINT
REPRINTS
SHARE

11/02/2022 KL. 17:05

Klageret revser dommer Seerup i Messerschmidt-sag

Et af fem medlemmer i Klageretten mente, at dommer burde have bøde. Han slipper dog r

Lay judge in Anders Breivik trial dismissed over Facebook post

The court putting Norwegian killer Anders Behring Breivik on trial dismissed a lay judge Tuesday after he posted a comment on a Facebook page saying the gunman should face the death penalty

Reuters

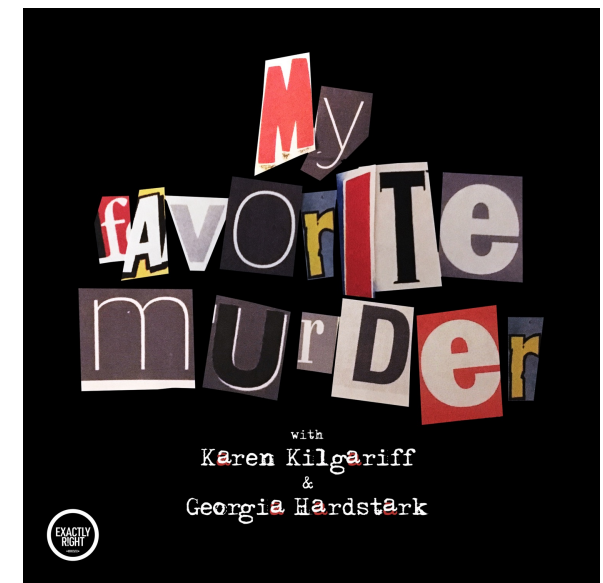
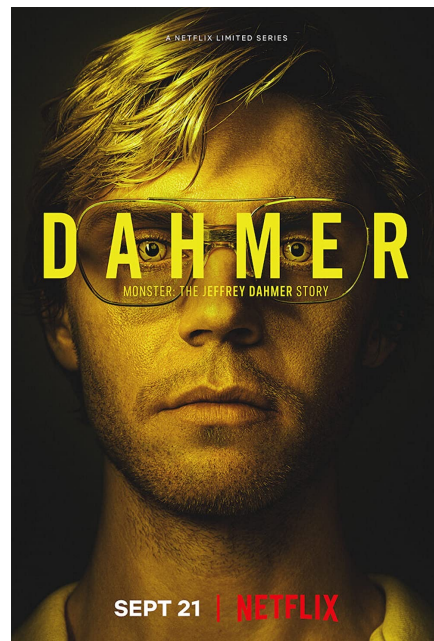
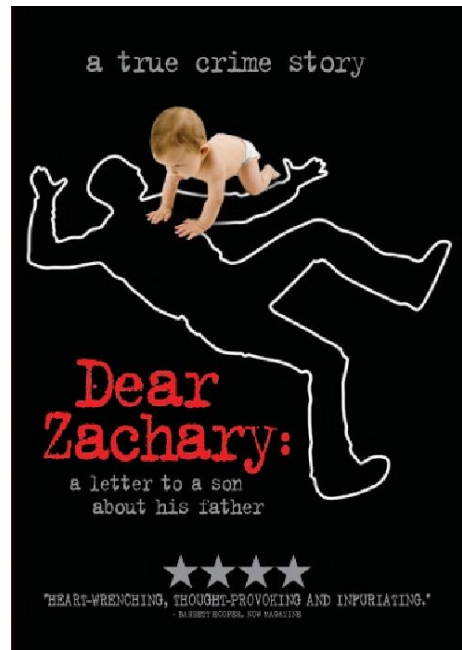
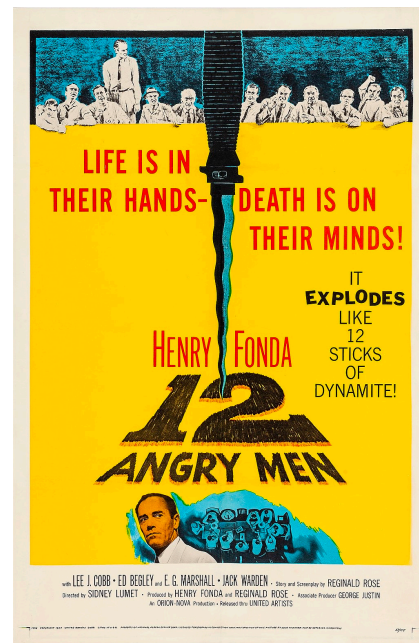
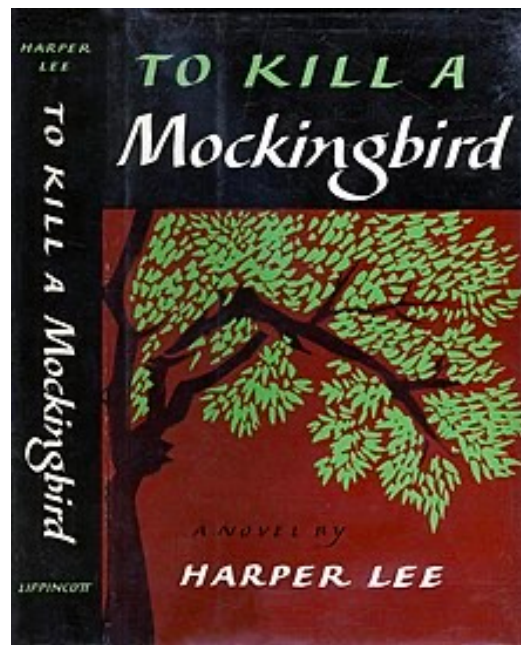
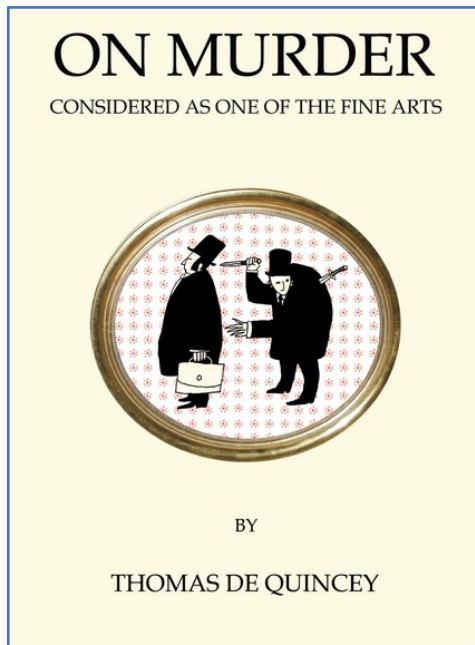
Apr 17, 2012 • April 17, 2012 • 1 minute read

Rättegången mot aktivisten Elin Ersson tas om

UPPDATERAD 29 MARS 2019 PUBLICERAD 29 MARS 2019

En nämndeman var jävig under rättegången mot 21-åriga Elin Ersson, som försökte hindra ett flygplan att lyfta för att stoppa en utvisning, det meddelade hovrätten på fredageftermiddagen. Nu ska rättegången tas om.

Sveriges "Tiktok trials"?

VÅRBYNÄTVERKET

⏸ Rättegångsljud i realtid - hänger offentlighetsprincipen med när förhör hamnar på nätet?

SAMTAL

»De kriminella nätverken kan nyttja kanalen«

Numera kan allmänheten lyssna på förhör från gäng-rättegångar redan samma dag som de hålls. Åklagaren **Lisa Dos Santos** menar att vår tids fascination för krimberättelser riskerar att skada rättsprocessen.

Berätta om din upptäckt när du höll i rättegången för det så kallade mordet på Årstabron.

– Strax efter att rättegången avslutades fick jag ett mejl av en polis som jobbat med mordutredningen. Han skrev att han lyssnat på mina förhör och att det folk skrev om den på Flashback inte stämde. Jag hade ingen aning om att folk recenserade mina förhörsmetoder och förstod inte heller hur de hade fått tillgång till förhören. Så jag sökte och hittade träden i fråga på Flashback och läste där för första gången om Prime Crime, en tjänst som i mina ögon såg ut ungefär som ett Netflix fast för rättsfall. De hade begärt ut och publicerat ljudinspelningar från hela rättegångar, där alla medverkande förekom med sina egna namn, uppgifter och röster – allt kategoriserat efter vilken brottstyp som lyss-

bevakningen av ditt arbete förändrats sedan dess?

– När jag började hade jag bara att göra med dags- och kvällstidningar, radio och TV. Från deras håll har det alltid funnits en förståelse; allt kan inte läggas ut. Man är inte ute efter den snaskigaste ljudfilen där man hör att någon blir ihjälslagen, det finns en pressetik och ett omdöme som hindrar det. Med tiden, kanske också i takt med att jag började hantera större mål kopplade till gängrelaterad brottslighet, har jag fått handska med dokumentär- och poddmakare som vill producera konsumtionsprodukter av rättegången. Där är man ofta ute efter sånt som triggat, underhåller, överträffar.

Du skriver i boken att den här sortens tjänster är exempel på hur »offentlig insyn har muterat till publiceringsrätt«. Vad

PRIME CRIME

Digital närvaro

LIVE COVERAGE

WAUKESHA PARADE ATTACK

WI v. DARRELL BROOKS JR.

Live blogs & twitter

Televised trials

Återuppspelning av de bästa chattmeddelandena ▾

Addi Lunch Break Until 2:10pm ET

- ALTERed BEAST I object we speak proper English you guys have the accent lol
- Ilyssa Nagelberg i'm so schocked that most of you don't know how being a sovereign citizen works lol
- Debbie Marjoram Ok time difference is it's now 7pm in England.. I take it this could go on for hours?
- Pete21 Just watch Brooks fall apart once the trial gets going and the defence gets their objections in, he doesn't have a legal mind and he will be lucky to get a word on record in cross
- Vix Logic He'll be bleeding to death from his paper cut, too sick to carry on today
- Criminal Scum Honestly this trial is pathetic the judge should recuse herself and start again
- Robin Norris Got it...Thanks
- Joseph Nestor He screwed himself by "defending himself" If you call those outbursts any kind of defense.
- sdsurfgirl60 how does it work?

Begränsat läge aktiverades ⓘ

DÖLJ ÅTERUPPSPELNING AV CHATT

Watch Live: WI v. Darrell Brooks - Waukesha Parade Defendant Trial Day One

551 326 visningar • Streamades live 6 okt. 2022

👍 5 963 🗨️ OGILLA ➦ DELA ➦ SPARA ...

SVERIGE

Domstolschef vill tillåta tv-sända rättegångar – ”Vi lever i en annan tid”

PUBLICERAD 2021-12-05

Bespara oss en svensk version av Judge Judy

Sänd inte rättegångar i TV

TV-sända rättegångar – transparens eller spektakel?

Livebloggar

JOHN GRANLUND 3 min

Åklagaren frågar nu om den amerikanske spionen Robert Hanssen som analytikern tagit upp i sin rapport i förundersökningen.

– Han använde olika metoder för att skydda sin identitet också för KGB och GRU. Han kommunicerade bara med de ryska tjänsterna på det sättet, sannolikt också för att skydda sig om det fanns någon insider på KGB som kunde avslöja honom i sin tur.

JOHN GRANLUND 5 min

– Det är svårt att hitta det här som säkerhetstjänst när man använder dem men när man väl hittar dem är det ett tydligt tecken på att det är olovlig underrättelseverksamhet som pågår.

JOHN GRANLUND 5 min

Han beskriver nu exempel på "konspirativ kommunikation" som åklagaren menar har använts av bröderna.

– Den syftar till att dölja ett spionage.

– Ett klassiskt sätt är genom teknisk kommunikation genom operativa telefoner, appar, kortvågsradio. Det kan också vara mer fysisk överlämning av kommunikation när man går mot varandra, eller döda brevlådor som är platser ofta på mer beständiga platser i parker och naturområden eller slottsområden där man lämnar över sin betalning till en agent och där agenter lämnar den information som han eller hon anskaffar.

	Nina Svanberg - EXPRESSEN han är smalare än man sett på bilderna	13 feb 09.20
	Nina Svanberg - EXPRESSEN Nu är Akilov inne	13 feb 09.20
	Nina Svanberg - EXPRESSEN Också åklagare Hans Ihrman kommer in.	13 feb 09.20
	Nina Svanberg - EXPRESSEN Målsägandebiträderna kommer in i salen	13 feb 09.19
	Nina Svanberg - EXPRESSEN Nu kallas parterna in.	13 feb 09.19
	Nina Svanberg - EXPRESSEN Vi väntar på att ytterligare personer ska inkomma. Det är tyst här inne.	13 feb 09.17
	Nina Svanberg - EXPRESSEN Polis öppnar en sidodörr i salen.	13 feb 09.16
	Mattis Wikström - EXPRESSEN En ruta pansarglas skiljer Akilov från åhörarna, skriver SVT. Rättegången börjar strax.	13 feb 09.15
	Nina Svanberg - EXPRESSEN Ganska tidigt under sakframställan kommer åklagare Hans Ihrman att prata om de målsägande och deras skador.	13 feb 09.15
	Catarina Lundbäck - EXPRESSEN Media håller på att ta plats nu, men rättegångssalen är fortfarande tom.	13 feb 09.14
	Mattis Wikström - EXPRESSEN James: Ja, givet att tekniken fungerar som den ska så kommer du att kunna höra ljud inifrån rättsalen i Expressen TV.	13 feb 09.13
	Nina Svanberg - EXPRESSEN Det är snart dags för rättegången att börja. Välkommen till dagens liverapportering från den! Vi kommer att rapportera hela dagen här och på expressen.se	13 feb 09.13

Vad säger forskningen om livebloggar?

- Hur sociala media påverkar open justice
 - Winnick, 2014, Hall-Coates, 2015, Janoski-Haehlen, 2011, Johnston, 2018, Lambert, 2011, Rodrick, 2014, Small and Puddister, 2020
- Hur publiken interagerar med livebloggar
 - Coulling and Johnston, 2018, Marty et al., 2016
- Hur livebloggar skrivs och produceras
 - Knight, 2017, Thorsen and Jackson, 2018, Thurman and Newman, 2014, Thurman and Walters, 2013.
- Inte mycket fokus på hur ni ser på livebloggar eller hur *ni* interagerar med dem

Mina forskningsprojekt

- Direkt från rättssalen: Emotionella utmaningarna vid liverapporteringar av rättegångar i Sverige och Danmark (NSfK finansierad).
- Direkt från rättssalen: Emotionella utmaningarna vid liverapporteringar av rättegångar i Sverige (Forte finansierad).
- Hur ser domare, advokater och åklagare på livebloggar av rättegångar?
- Hur har livebloggar ändrat deras arbete?

Open justice: då

“Where there is no
publicity,
there is no justice.”
(Bentham 1843: 316)

Spänning mellan retoriken om open justice och livebloggar

Det är ju en offentlighetsprincip i det, och det här med om den fria rättegångar och öppna rättegångar och det ska vi vara enormt tacksamma över att vi har. Det är en rättssäkerhetsfråga och demokrati men jag vet inte riktigt, alltså, **varför behöver Svensson sitta vid sin dator och följer direktrapportering** från förhör. Det är väl bättre om, alltså (läs en) sammanfattning eller går ditt själv. Jaja, men det är bara en reflektion.

Marie, advokat, Sverige

Livebloggar ändrar hur man gör i rättssalen

Livebloggar anses en "sign of the times": vardagliga, normaliserade och accepterade **som inte påverkar** en MEN

- "Det kanske gör att man skärper sig lite extra, att man är lite extra alert så att säga och att man är noggrannare när det gäller hur man formulerar sig" Bosse, domare, Sverige
- "Du agerar lite annorlunda (...) du försvarar klienten på samma sätt oavsett om det finns mediabevakning eller ej men ditt framträdande kan vara kopplad till det." Jens, advokat, Danmark

Alltså – livebloggar förändrar ens framträdande

Livebloggar ändra praktiker för vissa

Gustav: Jag brukar inte följa rättegångar på det sättet - att jag följer liverapporter - men däremot så har jag, när jag själv har vetat om att det har liverapporterats från mina förhandlingar så att säga, så har jag vid några tillfällen gått in och sett vad de har skrivit, i efterhand. Gustav, domare, Sverige

Lisa: Varför gjorde du det?

Gustav: Nej men det var nog därför att, alltså för det första det är en ganska ny företeelse och det var väl just att jag ville se lite grann: är det någonting som jag tror kan vara besvärligt och skadligt och som jag borde få reda på om jag skulle lyfta frågan om det var tillåtet eller så.

- En ny praktik som ingår i den juridiska rollen för Gustav.

Livebloggar ändra inte praktiker för andra

Ja, jag får det ju *live* i rätten så att, och sedan så är det väl generellt så - och jag tror att de flesta domare håller med mig - att hålla sig borta ifrån massmedier rapportering kring den rättegången man sitter i, just nu (...) När man dömer är det omedelbarhetsprincipen som gäller. Vi ska döma på det materialet som läggs fram i rättegångssalen och försöker avhålla oss från annan sidoinformation så att säga.

Bosse, domare, Sverige

- En praktik som **inte** ingår i den juridiska rollen för Bosse

Livebloggar och praktiker i Danmark

Det kanske låter lite galet, men jag har använt livebloggar, om jag har varit lite osäker på vad i helvete sa min klient? Eller vad sa vittnet (...) jag kommer ihåg ett mål där jag gick in och kollade vad journalisten hade skrivit för att kolla, var det så jag mindes det? Så jag har använt det ett par gånger för att jämföra. **Minna, advokat, Danmark**

- En ny praktik skapas

Livebloggar används som marknadsföring

Vissa advokater bara skriker och klagar så mycket som möjligt (...) de gör det som marknadsföring till klienten och till framtida klienter och det är tydligt att detta kan förstärks av livebloggande, eftersom det kan finnas potentiella klienter därute som kan läsa den: han har en advokat som verkligen kämpar för målet. Men verkligheten är att de professionella parterna, dvs, domare, jurymedlemmar, dem bara tycker att advokaten är en stor idiot. Men klienten kan inte se igenom detta. Det kan alltså bli ett sätt att marknadsföra sig själv för mindre hederliga eller dåliga advokater. **Jens, advokat, Danmark**

Även i Sverige

Livebloggar som marknadsföring

- Förväntningar – uppfattningar - marknadsföring

- Finns risk att Rambo Bambi förvandlas till Rambo?

Vem får och inte får det skrivas om i livebloggar?

För mig personligen spelar det ingen roll. (..) Det skulle kunna finnas aktörer som tycker att det känns obehagligt att få det de berättar och sina reaktioner framför allt, det är inte bara det de säger utan de kanske gråter eller är ledsen eller upprörd eller var det nu är - att målsägande och vittne och tilltalad att de ska kunna tänker att det är obehagligt att det är rapporterad rakt ut. Susanne, åklagare, Sverige

Det är ytterligare en påfrestning. Det är så pass jobbigt ändå att sitta där. Det är väl det vanligaste att på en rättegång, att det är tomt i rättssalen och det är jättejobbigt ändå för målsägande. Simon, åklagare, Sverige

Från disciplin till övervakning

- Open justice handlar om övervakning snarare än disciplin.
- Övervakningspraktiker och övervakningspolitik skapas.
- Tyder på en medvetenhet att man är i en *synopticon*.
- Journalisters närvaro utlösande faktor till att man agera *som om* det är många som tittar.

Livebloggar och vittne

 JOHANNA RAPP 26. maj 09:35

Efter gärningen lämnar ex-pojkvännen bostaden vid klockan 18.37, han handlar med Wilmas bankkort på en kiosk tio minuter senare, sedan promenerar han vidare till järnvägsstationen. Han hoppar på tåget mot Göteborg och köper en biljett ungefär 19.14 och han åker med tåget mot Göteborg men hoppar av i Ljungskile och där befinner han sig ungefär 1,5 h och går omkring där. Under tiden försöker en vän få tag av Wilma.

 JOHANNA RAPP 26. maj 09:34

Flera grannar öppnar sina dörrar för att gå ut för att se vad det är för ett skrik - men då slutar det plötsligt. Enligt åklagaren är det då som Wilma dör.

 JOHANNA RAPP 26. maj 09:33

Ex-pojkvännen är den person som sist såg Wilma i livet, säger åklagaren som också berättar att senare hör grannar kvinnoskrik.

- De äger rum runt 18-riden, det är ett ihållande, hjärtskärande skrik, säger åklagaren.

Spänning mellan retoriken om open justice och livebloggar

Vittne får inte komma in, för att vittne ska inte höra vad som händer under rättegången innan de hörs. Den där biten har jag inte tänkt på, men förstås nu när du säger det så skulle jag kunna tänka mig att **det är helt galet egentligen att de får sitta där och lyssna.**

Bosse, domare, Sverige

Open justice: nu

Where there is **too much** publicity, there is no justice?

Sammanfattning

- Medier och sociala medier skapar och återskapar uppfattningar om rättsväsendet. Domstolen spelar en aktiv roll här.
- Livebloggar kan betraktas som "tv light"
 - "Jag får känslan av att man använda det väldigt mycket som ett slags surrogat för att sända film så att säga." Gustav, domare, Sverige
 - "Man får inte filma här som man kan i amerikanska rättssalar, men detta är nog så nära man kan komma just nu i det danska system eller hur, och jag tycker att den ger allmänheten en bra bild av vad som händer i rättssalen." Linn, advokat, Danmark
- Behövs större medvetenhet kring hur det påverkar alla aktörer i rättssalen.
- Fokus på lagstiftning kring direkt reproduktioner behövs.

Frågor?

Del II:

Videolänkar i rättssalen: vad vet vi och vad behöver vi veta mer om?

Remote testimonies for some South Korea

"South Koreans living in remote areas as on islands will now be able to give testimony on a remote basis without directly participating in court trials".

The rise of video hearings in Germany

Remote proceedings in Bermuda

According to a recent circular, "[i]t will be the sole discretion of the presiding Judge Registrar to direct whether a Court hearing can take place remotely, via Zoom".

Tanzania and digital justice

The linked article provides an insight into the digitalisation of justice in Tanzania.

"Consultation seeks views of Northern Ireland courts"

The initial effectiveness of online trials in Vietnam

Since September, the People's Court ruled that online court sessions can be held for first-instance and appellate trials of criminal

"19.2 Million Cases Heard By HCs & District Courts Through VC"

As at 30 April 2022, India's district and high courts have conducted 19.2 million cases via video.

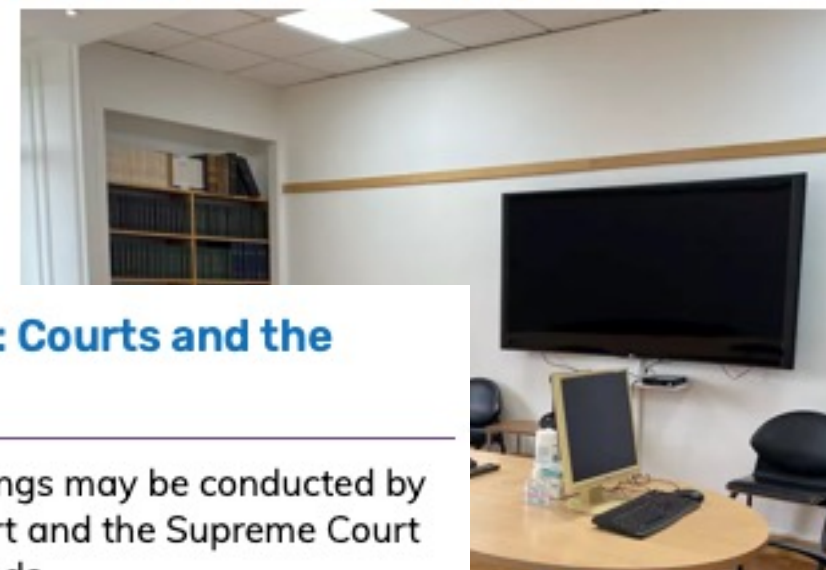
Virgin Islands: Courts and the pandemic

Remote proceedings may be conducted by the Superior Court and the Supreme Court of the Virgin Islands.

Federal courts to extend remote audio access to civil hearings

The Judicial Conference of the United States voted at its biannual September meeting on Tuesday to extend the policy that allows members of the public and media to listen to civil and bankruptcy court proceedings via teleconference.

Videoconferencing at the Paris Commercial Court: "a joke"?

Deltagande via videolänk

2018	2019	2020	2021	2022
56 915	70 004	127 553	181 570	116 901 (16/10/ 22)

Source: Domstolen Årsredovisning 2021; “Rekord för videokonferenser i domstolar”, www.domstol.se

Vad säger svensk lag om videolänkar?

- Huvudregeln inom svensk processrätt är att alla parter ska vara närvarande i domstolen under rättegången ([5 kap. 10 § st. 1 rättegångsbalken](#)).
- Det finns dock vissa undantag som gör det tillåtet att en part får delta genom videolänk istället, bland annat om det uppkommer stora kostnader och olägenheter om den tilltalade ska infinna sig fysiskt i domstolen eller om det är nödvändigt av säkerhetsskäl ([5 kap. 10 § st. 3 p.1 och 4 rättegångsbalken](#)).
- Om den tilltalade deltar genom videolänk kommer hen anses ha inställt sig inför rätten och därmed varit närvarande under rättegången ([5 kap. 10 § st. 5 rättegångsbalken](#)).

Fördelarna

Kostnadsminskning

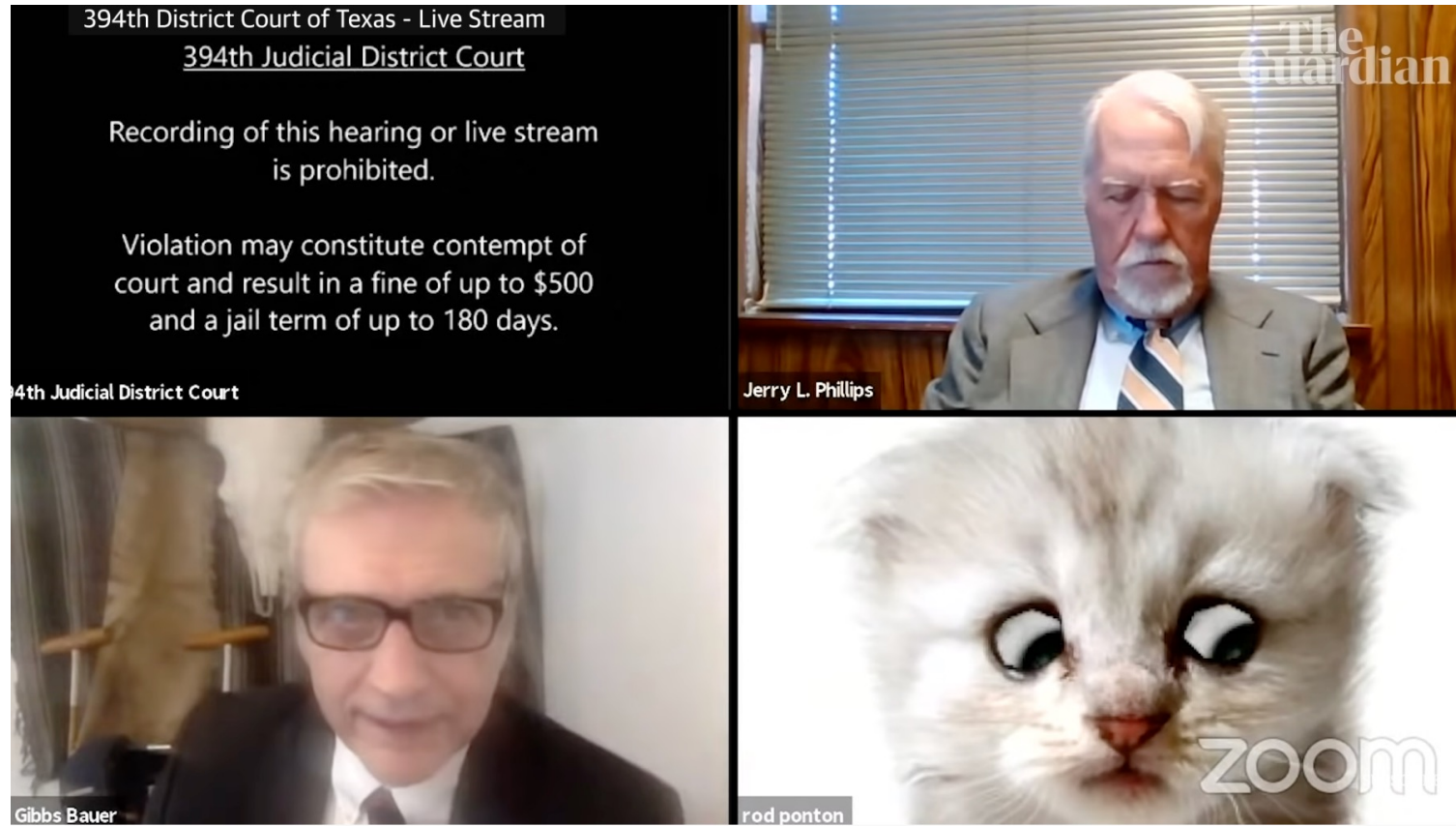
Tidseffektiv

Ökad säkerhet

Ökad tillgänglighet

Minskad stress, nervositet m.m.

En stor nackdel: "filter failure"

Videolänkar: det är inte samma sak...

“The new normal” (Rossner et al. 2021)

men det finns

“a sense of loss” (Rowden 2018).

Vad är det som vi förlorar och hur kan vi skapa det online?

Viktigt att förstå rättegången som en ritual

t.ex.

Carlen 1976,

Rock 1993

t.ex.

Carlen 1976

Rock 1993

Tait

Fysisk vs online ritual

Vissa saker enkel att flytta online:

- Symboler, tydliga roller, bestämd ordning, introduktioner, kläder.

Men vissa saker kan vara svårare:

- Sinnesupplevelse
- Arkitektur
- Gemensam fokus
- **Fysisk närvaro**

Vad är det som utmärker fysisk närvaro?

Fysisk närvaro vs online interaktioner

Intrycksstyrning:

Strategier som vi använder för att försöka kontrollera och styra vilka uppfattningar andra bildar om oss.

Viktigt som domare, åklagare och advokat

- t.ex. Bergman-Blix & Wettergren 2018, Flower, 2019.

Men, vad händer när man inte sitter bredvid varandra i samma sal?

Intrycksstyrning i rättssalen

Vittnet beskriver ett tillfälle där den tilltalade försöker kväva målsäganden med en kudde. Halvvägs genom berättelsen, tar advokaten ut en påse halstabletter ur fickan, erbjuder klienten, som tackar nej med en huvudskakning en, tar en själv och lägger sedan tillbaka påsen i fickan. Advokaten har inte visat att hen har ont i halsen innan och inte efter heller. Detta är den första och enda gången hen tar ut påsen. (Fältanteckning)

Även dra uppmärksamhet till något och "backstage" strategier.

Intrycksstyrning online

Kom ihåg:

- Andra strategier för att kommunicera med klienten behövs.
- Subtila strategier ses inte.
- Hela kroppen ses inte.
- Subtila signaler kan missas, inte bli irriterad.
- Emotioner kan misstolkas alltså behövs tydligare uttryck.

Mer problem med avsaknad av fysisk närvaro

- "Muting"
- Ej möjligt att kontrollera vilka som är närvarande.
- Maktperspektiv (McKay 2018).
- Upplevelsen av ens "day in court?"
- Gemensamt fokus svårare att fånga.
 - "Entrainment" är viktigare än "co-presence" (Campus-Castillo & Hitlin 2013).

Bedömningar och videolänkar

- Tilltalade som deltar via videolänk i "bail hearings" får antingen högre borgen eller avslag
 - (Seidman et al 2010, Ciminio et al 2014, Eagly 2015).
- Hur man visar trovärdighet är omtvistat
 - (Bandes 2016, Porter and ten Brink 2009).
- Men vi vet att emotioner spelar in i juridiskt beslutsfattande
 - t.ex. Bergman Blix & Wettergren 2018, Bandes 1999, 2006, 2017, Maroney 2011, 2015).
- Oklart om videolänk påverkar trovärdighet eller ej
 - (t.ex mindre trovärdig Landström et al. 2015, 2019), ingen skillnad (t.ex. Orcutt et al 2001, Ellison & Munro 2013), eller blandat (Taylor & Joudo 2005)
- Kamerapositionering påverkar våra uppfattningar
 - (Licoppe et al. 2013; Braun & Taylor 2012; Bekkering & Shim 2006)
- Kameror påverkar uppfattningar om emotioner
 - (Wiggins 2003, Tallon 2019).
- "Naïve realism" bland domare som tror att de är opåverkade av presentationsformatet.
 - (Feigenson & Spiesel, 2009, pp. 9-10)

Hur ser domstolen på det?

Göteborgs-Posten

Jätterättegång tas om – efter tingsrättens miss

Västsverige • I april föll tingsrättsdomen i en av Västsveriges största narkotikahärvor någonsin. Flera av de inblandade dömdes till mångåriga fängelsestraff.

Nu måste rättegången som redan kostat sju miljoner kronor tas om eftersom domarna i målet endast varit med på videolänk – vilket inte är tillåtet.

Även om närvaro via videolänk innebär ett i flera avseenden bättre kommunikations-sätt än telefon och också jämställs med personlig närvaro för exempelvis parter, kan videotekniken inte i alla situationer till fullo förmedla intryck och upplevelser på samma sätt som den personliga närvaron kan göra såväl mellan rätten och parterna som mellan parterna sinsemellan (se prop. 2004/05:131 s. 90).

(Sverige, H. f. V. (2022), Slutligt beslut. In: A. Hovrätten för Västra Sverige, Rotel 12 (ed), B3330-22, Göteborg, Hovrätten i Västra Sverige.)

Finns det stöd i forskningen för domstolens beslut?

Designing and implementing remote video technology demands understanding of active interactive experiences rather than relying upon assertions about the nature of that participation and the quality of communication that this technology enables.

Donoghue (2017, 1011)

Varför är detta viktig?

Vad behövs framöver?

- Fokus på vilken typ, vilken del, vilka deltagare, kanske till och med nya lagar?
- Utbildning (domare, notarie m.fl)
- Större medvetenhet om maktperspektivet
- Bra och fungerande teknik
- Nya rutiner och praktiker behövs
 - Anpassat stöd till deltagare, i synnerhet de särskilda utsatta
 - Möjlighet till stöd online
 - Riktlinjer till domare angående hur rättssalen ska presenteras till fjärrdeltagare.
 - Fjärrdeltagare får en tydligare orientering kring videolänkar
 - Även information om praktiska aspekter (utökad "Vett och etikett")

Frågor?

Tips för videoanvändning

Info till deltagare

Bilaga

Information

Till dig som ska närvara genom videokonferens

Du har blivit kallad att närvara vid en förhandling (rättegång) genom videokonferens (ljud- och bildöverföring). Här kan du läsa mer om hur det går till.

På din kallelse framgår var du ska inställa dig och när. Om du av någon anledning fördrar att komma till den domstol som håller förhandlingen, ska du underrätta den domstolen om ditt önskemål.

Anmäl din ankomst

När du kommer till den domstol eller myndighet som du kallats att inställa dig vid, anmäler du dig i receptionen. Du ska då vara beredd att styrka din identitet med t.ex. körkort eller pass. Ta gärna med dig kallelsen.

Så här går det till

Du kommer att bli visad till en lokal där det finns en TV-monitor och en videokamera. Där väntar du tills du, via TV-monitorn, blir kontaktad av den domstol som håller förhandlingen.

Alla som befinner sig i rättssalen där förhandlingen sker kan se och höra dig via en bildskärm. Du kan på motsvarande sätt se och höra dem. Videoutrustningen fungerar på sådant sätt att du ser den person som för tillfället talar. Du kan däremot inte se alla närvarande samtidigt i bild.

Det är viktigt att du säger till om du har svårt att höra eller se den som talar, så att det kan rättas till. Lika viktigt är det att du talar tydligt och ser in i kameran, så att rätten rätt uppfattar vad du säger.

Mer information

Om du har några frågor kan du kontakta den domstol som kallat dig. Domstolens telefonnummer och adress framgår av kallelsen.

Alla som befinner sig i rättssalen där förhandlingen sker kan se och höra dig via en bildskärm. Du kan på motsvarande sätt se och höra dem. Videoutrustningen fungerar på sådant sätt att du ser den person som för tillfället talar. Du kan däremot inte se alla närvarande samtidigt i bild.

Det är viktigt att du säger till om du har svårt att höra eller se den som talar, så att det kan rättas till. Lika viktigt är det att du talar tydligt och ser in i kameran, så att rätten rätt uppfattar vad du säger.

Ur
”Teknik i
förhandlingssalar:
För alla som
medverkar i en
rättegång”

VETT OCH ETIKETT VID VIDEOKONFERENS

God videokonferensetikett handlar främst om vanlig artighet och respekt för deltagarna. Det finns dock några saker som ökar kvaliteten.

- Tala tydligt i mikrofonen och i normal samtalston.
- Undvik att prassla med papper, mikrofonerna är mycket ljudkänsliga.
- Titta mot rätt kamera. En röd lampa tänds vid den aktiva kameran.
- Kom ihåg att fjärrparten kan se dig även när du inte talar.

Tips vid videolänksanvändning

- Olika kategorier av deltagare: vittne (minderårig/utsatta/funktionshindrade), målsägande, tilltalade, åklagare, advokat.
- Vilka anledning finns det för fjärrdeltagande?
 - Sjukdom, utsatthet, tillgänglighet.
- Delta från en annan domstol eller annan lokal?
 - Från en domstol:
 - Förklarar hur videolänkar fungerar, hur man ska prata.
 - Från en annan lokal:
 - Info om hur videolänkar fungerar, e.g. plattform, uppkoppling, inställningar.
 - Hur man ska positionera sig, hur man ska prata, hur man förbereder sig själv (hämta vatten, stäng av mobilen).
- Behövs mer stöd? Beror på vilken typ av bevis deltagaren ska presentera.

Tips vid videolänksanvändning

- Kläder:
 - Vita kläder kan göra det svårare att tolka ansiktsuttryck beroende på bakgrundsfärger, hudfärg.
 - Tänk på att det kan vara svårt att veta hur mycket rättssalen kan se (underkroppen, överkroppen).
- Vad ska man förvänta sig?
 - Om man deltar från en annan domstol eller från en annan lokal.
 - Hur länge de behöver vänta, praktiska saker (t.ex. toalett).
- Under rättegången:
 - Vilka andra är med i rättssalen/via videolänk.
 - Vilka kan se och höra dem.
 - Vilka de kommer att kunna se och höra.
- Bra och fungerande teknik

References

- Babcock, E., & Johansen, K. (2010). Remote Justice - Expanding the Use of Interactive Video Teleconference. *William Mitchell Law Review*, 37(2), 652-682.
- Baek, Y., Wojcieszak, M., & Delli M. (2012). Online versus face-to-face deliberation. *New Media & Society*, 14(3) 1-16.
- Beaulieu, A. (2010). From Co-Location to Co-Presence. *Social Studies of Science*, 40(3), 453-470.
- Bergman Blix, S., & Wettergren, Å. (2018). *Professional Emotions in Court*. Abingdon: Routledge.
- Campos-Castillo, C., & Hitlin, S. (2013). Copresence: Revisiting a Building Block for Social Interaction Theories. *Sociological Theory*, 31(2), 168-192.
- Carlen, P. (1976). *Magistrates' Justice*. London: Martin Robertson & Company Ltd.
- Charmaz, K. (2006). *Constructing grounded theory*. SAGE online.
- Collins, R. (2004). *Interaction Ritual Chains*. Princeton: Princeton University Press.
- Domstolar (2021). Swedish Courts website, 20 Nov 2022
- Domstolar (2022). Swedish Courts website, 20 Nov 2022.
- Domstole (2022). Danish Courts website, 15 Nov 2022.
- Domstoler (2022). Norwegian Courts website, 16 November 2022.

- Donoghue, J. (2017). The Rise of Digital Justice. *The Modern Law Review*, 80(6), 995-1025.
- e-Justice. (2020). Impact of COVID-19 on the justice field. European Justice. Online.
- Flower, L. (2019). *Interactional Justice: The role of emotions in the performance of loyalty*. Abingdon: Routledge.
- Fugard, A., & Potts, H., W. (2015). Sample sizes for thematic analyses. *Journal of Research Methodology*, 18, 669-684.
- Goffman, E. (1959). *The Presentation of Self in Everyday Life*. Harmondsworth: Penguin Books.
- Goffman, E. (1963). *Behavior in Public Places*. New York: The Free Press.
- Goodman J., Rowden, E., & Wallace, A. (2010). Sentencing by videolink in Australia. *Criminal Law Journal*, 34, 1-22.
- Göransson, S. (2020). Hur ska rätten sitta? Om rättens möjligheter att närvara på distans. *Svensk Juristtidning*, 1, 641-647.
- Hochschild, A. (1983). *The Managed Heart*. Los Angeles: University of California Press.
- Justicia. (2020). *Justice Under Lockdown in Europe*. European Rights Network. Online.
- Landström, S., Ask, K., & Sommar, C. (2019). Credibility judgments in contex. *Psychology, Crime & Law*, 25(3), 279-297.
- Landström, S., Granhag, P., & Hartwig, M. (2005). Witnesses appearing live versus on video. *Applied Psychology*, 19(7), 913-933.
- Marland, A., & Esselment, A. (2019). Negotiating with gatekeepers to get interviews with politicians. *Qualitative Research*, 19(6), 685-702.
- McKay, C. (2018). *The Pixelated Prisoner*. Abingdon: Routledge.

- Rock, P. (1993). *The Social World of an English Crown Court*. Oxford: Oxford University Press.
- Rossner, M., & Tait, D. (2021). Presence and participation in a virtual court. *Criminology & Criminal Justice*, 1(1), 1-13.
- Rossner, M. (2021). Remote rituals in virtual courts. *Journal of Law and Society*, 48(3), 334-361. Rowden, E. (2018). Distributed Courts and Legitimacy: What do we Lose When we Lose the Courthouse? *Law, Culture and the Humanities*, 14(2), 263-281.
- Sanders, A. (2021). Video-Hearings in Europe before, during and after the COVID-19 Pandemic. *Int Journal for Court Administration*, 12(2), 1-21.
- Seidman Diamond, S., Bowman, L., Wong, M., & Patton, M. (2010). The impact of videoconferenced hearings on bail decisions. *Journal of Criminal Law and Criminology*, 100, 869-902.
- SOU2012:93 En modernare rättegång II - en uppföljning. SOU:Stockholm.
- Storskrubb, E. (2022). *Perspectives on digitalization from Sweden*. Paper presented at the Digitalization at the courts, Tallinn, Estonia.
- Terry, M., Johnson, S., & Thompson, P. (2010). *Virtual Court Pilot Outcome Evaluation*. Ministry of Justice Research Series 21/10. Online.
- Thunberg, S., & Arnell, L. (2021). A research review of the use of digital interviews. *Int. Journal of Social Research Methodology*, 1(1).
- Tyler, T. (2003). Procedural Justice, Legitimacy, and the Effective Rule of Law. *Crime and Justice*, 30(1), 283-357.
- Vandenberg, F. (2022). Twitch Concerts as Unsuccessful Large-Scale Interaction Rituals. *Symbolic Interaction*, 45(3), 425-448.
- Waage, F., & Motzfeldt, H. (2022). *Digitalization at the Courts*. Nordic Council of Ministers Secretariat. Copenhagen.
- Wiggins, E. C. (2006). The Courtroom of the Future is Here. *Law & Policy*, 28(2), 182-191.